EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.1.23.
COM(2023) 34 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a munkaerőköltség-indexről szóló 450/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról

I. BEVEZETÉS

A munkaerőköltség-index a munkáltatók által viselt óránkénti teljes munkaerőköltségben bekövetkező negyedéves változásokat méri, ezzel lehetővé teszi a munkaerőből mint termelési tényezőből eredő költségnyomás alakulásának figyelemmel kísérését. Azon európai gazdasági főmutatók/eurómutatók[1] közé tartozik, amelyek az euróövezeten belüli gazdasági fejleményekről nyújtanak tájékoztatást.

A munkaerőköltség-indexet különösen a Központi Bankok Európai Rendszere használja a munkaerőpiaci fejlemények által okozott esetleges inflációs nyomás értékelésére. Fontos továbbá a szociális partnerek számára a bértárgyalások során, valamint az Európai Bizottság számára a munkaerőköltség rövid távú tendenciáinak figyelemmel kísérése végett. Végezetül a munkaerőköltségindex-adatokat néhány nagy, több évre szóló kereskedelmi szerződésben is felhasználják az árak indexálásához.

Az Eurostat olyan negyedéves sajtóközleményt tesz közzé a munkaerőköltség-indexről[2] a honlapján, amely számos adatot tartalmaz a gazdasági tevékenységek és a munkaerőköltségek összetevői (bérköltségek és nem bérjellegű költségek) szerinti bontásban. A honlap emellett ismerteti a negyedéves és az éves munkaerőköltség-növekedési rátákat is.

A munkaerőköltség-indexről szóló, 2003. február 27-i 450/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet[3] (a továbbiakban: munkaerőköltség-indexről szóló rendelet) közös keretet határoz meg az összehasonlítható munkaerőköltség-indexek tagállamok általi előállítása és a Bizottságnak történő továbbítása céljára.

A 450/2003/EK rendelet 13. cikke előírja a Bizottság számára, hogy kétévente tegyen jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentés célja a tagállamok által rendelkezésre bocsátott statisztikák és az uniós összesítések minőségének értékelése, valamint a tökéletesítésre szoruló területek azonosítása.

Ez a Bizottság kilencedik jelentése a munkaerőköltség-indexről az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak[4]. A korábbi jelentés óta a munkaerőköltség-indexszel kapcsolatban kapott adatokra összpontosít a 2020 második negyedéve és a 2022 első negyedéve közötti referencia-negyedévek vonatkozásában. Tükrözi az Eurostat által az ezekre a referencia-negyedévekre vonatkozó munkaerőköltségindex-adatok gyűjtése és validálása során tett észrevételeket, és a tagállamok által az éves minőségjelentéseikben rendelkezésre bocsátott dokumentáción alapul.

---

1 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az euróövezet statisztikáiról – *Az euróövezet statisztikáira és mutatóira vonatkozó jobb módszerek felé*, COM(2002) 661 végleges.

2 A negyedévenkénti sajtóközleményeket a közzétételi naptárban meghatározott időpontokban teszik közzé; mindkettő megtalálható az Eurostat honlapján (http: //ec.europa.eu/eurostat/web/main – angolul, franciául és németül hozzáférhető).

3 HL L 69., 2003.3.13., 1. o.

4 Lásd az előző jelentést (COM(2020) 819 final, 2020.12.22.).

Ez a jelentés nem terjed ki az Egyesült Királyság munkaerőköltségindex-adataira, mivel ez az ország 2020. február 1-jén kilépett az EU-ból, és 2020 első negyedévétől kezdődően leállította a munkaerőköltségindex-adatok továbbítását.

Az 1216/2003/EK rendelet[5] I. melléklete a munkaerőköltség-index minőségét a következő kritériumok alapján határozza meg: relevancia, pontosság, időbeli pontosság, hozzáférhetőség és áttekinthetőség, összehasonlíthatóság, koherencia és teljesség. Mivel a hozzáférhetőség és az áttekinthetőség a munkaerőköltség-indexről szóló előző jelentés szerint kielégítő volt, ez a jelentés a relevanciára, a teljességre, az időbeli pontosságra, a pontosságra, az összehasonlíthatóságra és a koherenciára összpontosít.

Ebben a jelentésben beszámolunk a Covid19-válságnak a munkaerőköltség-indexszel kapcsolatos adatgyűjtésre gyakorolt fő hatásáról is.

II. ÁLTALÁNOS HALADÁS A LEGUTÓBBI JELENTÉS ÓTA

Jogalkotási szempontból az előző jelentés óta nem történt változás. A következő bekezdések részletesen ismertetik a jelentés elkészítésével kapcsolatos előrehaladást.

2.1. Adatgyűjtési szabványok

A statisztikai adat- és metaadatcsere-szabvány (SDMX)[6] szerinti adatszerkezetek legutóbbi változatát és a nemzetközi szinten egyeztetett kódlistát (amely online érhető el egy erre a célra szolgáló nyilvántartásban[7]) továbbra is eredményesen használjuk nemcsak a tagállami adatok fogadására és a munkaerőköltség-index előállítására, hanem a munkaerőköltségindex-adatok Európai Központi Banknak való továbbítására is.

2021 harmadik negyedévétől kezdődően a(z) (gyors és végleges) adatok esetében a tagállamok elkezdték használni az SDMX adatstruktúra meghatározásának frissített változatát (2.3.), amely magában foglalja a nemzetközi szinten elfogadott legutóbbi változásokat.

2.2. Adatok validálása

Az adatokat szisztematikusan validálták egy új eszköz segítségével, amely ellenőrzi, hogy az alkalmazott kódok és adatstruktúrák megfelelnek-e az adatok továbbítására vonatkozó, elfogadott szabványoknak (SDMX). Ez egyszerűsíti az előállítási folyamatot, és csökkenti a helytelen kódolásból fakadó hibák kockázatát. Amikor a továbbított fájl nem felel meg az érvényben lévő statisztikai adat- és metaadatcsere-szabványoknak, automatikusan elutasításra kerül. A tagállamok e-mailben értesítést kapnak a művelet sikerességéről/sikertelenségéről, az ellenőrző jelentéshez pedig egy webes szolgáltatás segítségével férhetnek hozzá.

---

5 A Bizottság 1216/2003/EK rendelete (2003. július 7.) a munkaerőköltség-indexről szóló 450/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról.

6 http://sdmx.org/ (csak angolul hozzáférhető).

7 https://webgate.ec.europa.eu/sdmxregistry/ (csak angolul hozzáférhető).

A legutóbbi jelentés óta az Eurostat kiigazította az előállítási folyamatot annak érdekében, hogy bármilyen típusú SDMX-formátumot fel lehessen dolgozni, legyen szó tömör vagy általános formátumról.

Ezen túlmenően az Eurostat minden negyedéves adattovábbítás esetében hitelességi ellenőrzéseket végez az adatok időbeli, valamint az uniós gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere (NACE Rev. 2.) gazdasági tevékenységei tekintetében történő összehasonlításával. Ha az egyes negyedévek között jelentős változások figyelhetők meg, az Eurostat felkéri a tagállamokat az adatok megerősítésére vagy a helyesbített adatfájl továbbítására. Ha jelentős kiigazításokat vagy hirtelen változásokat észlelnek bármely nemzetgazdasági ágban, azokat szisztematikusan nyomon követik az érintett országokkal közösen.

2.3. Az óránkénti munkaerőköltségek szintje

Az Eurostat továbbra is eredményesen teszi közzé a munkaórára vetített munkaerőköltségek éves becsléseit a NACE Rev. 2. nemzetgazdasági ágai szerinti bontásban. Az első kiadás 2016 áprilisában jelent meg. Ezek a becslések a négyévenkénti munkaerőköltség-felmérésből származó szinteken alapulnak, amelyeket a munkaerőköltség-indexekkel extrapolálnak. 3 hónappal a referencia-időszak végét követően készülnek, és a NACE Rev. 2. „L” nemzetgazdasági ága (ingatlanügyletek) kivételével valamennyi NACE nemzetgazdasági ágra kiterjednek.

2.4. A minőségről szóló beszámolók

A minőségről szóló tagállami beszámolókat az European Statistical System Metadata Handler (az európai statisztikai rendszer metaadat-kezelője) legújabb verziójával időben feldolgoztuk, és valamennyi felhasználó számára hozzáférhetővé tettük[8].

2.5. Szezonálisan és naptári hatással elvégzendő kiigazítások

Az Eurostat elemezte a tagállamok által továbbított, szezonálisan és naptár hatással kiigazított adatsorokat, és 2021 októberében országonkénti összehasonlítást nyújtott be a munkaerőpiaci statisztikákkal foglalkozó szakértői csoportjának.

Az Eurostat emellett javította a nemzeti minőségi jelentések szezonális kiigazítási mellékletét. Ez a melléklet különösen az alkalmazott szezonális kiigazítási modelleket, az észlelt kiugró értékeket, a kiigazítások mértékét és az eredmények volatilitását ismerteti.

Az Eurostat a szezonálisan nem kiigazított adatok mellett szezonálisan kiigazított adatokat tesz közzé az európai összesítések vonatkozásában az adatbázisban és a munkaerőköltség-indexről szóló, Statistics Explained című cikkben. A teljes összegre vonatkozó szezonálisan kiigazított eredmények mostantól a bér- és nem bérjellegű összetevőkre vonatkozó szezonálisan kiigazított adatokból származnak, ami biztosítja a következetességet.

[8] https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/lci_esqrs.htm (csak angolul hozzáférhető).

III. ADATMINŐSÉG

3.1. Relevancia és teljesség

Relevancia

A munkaerőköltségek negyedéves százalékos változásaival kapcsolatos, a munkaerőköltség-index által mért információk mellett továbbra is egyre nagyobb igény mutatkozik a felhasználók részéről az abszolút munkaerőköltségekre (euró/óra) vonatkozó adatok iránt. Az Eurostat változatlanul közzétette minden év áprilisában az óránkénti munkaerőköltségekre vonatkozó becsléseit (munkaerőköltség-szintek) a NACE Rev. 2. szerinti bontásban, euróban és nemzeti pénznemben egyaránt. Emellett az óránkénti munkaerőköltségek szintjének éves növekedési rátáját és a nem bérjellegű munkaerőköltségek összes munkaerőköltségen belüli hányadát[9] is megadta. E becslések közzétételéről pozitív visszajelzések érkeztek, az Eurostat pedig a jövőben is közli az éves munkaerőköltségeket a NACE Rev. 2. szerinti bontásban.

Teljesség

Ez a rész azt vizsgálja, hogy a továbbított munkaerőköltségindex-adatok és metaadatok megfelelnek-e a jogi követelményeknek a teljesség szempontjából. A megjegyzések indexekre, súlyokra és a minőségről szóló beszámolókra vonatkoznak.

a) Indexek

Általánosságban elmondható, hogy a munkaerőköltség-index hozzáférhetősége és teljessége a teljes referencia-időszakban kielégítő volt. Az Eurostat minden tagállamtól az összes negyedévre vonatkozóan kapott naptári hatással, valamint naptári hatással és szezonálisan kiigazított adatokat, mindössze két kivétel volt (Görögország, 2020 negyedik és 2021 második negyedévére vonatkozóan). A tagállamok emellett szezonális kiigazítás nélküli adatokat is közöltek, Dánia és Svédország kivételével, e két tagállam számára ugyanis engedélyezett az eltérés[10].

Ami az Európai Gazdasági Térség (EGT) más országait[11] illeti, Izland és Norvégia is közölt munkaerőköltségindex-adatokat a referencia-időszak összes negyedévére vonatkozóan. Izland jelenleg csak naptári hatással, valamint naptári hatással és szezonálisan kiigazított adatokat szolgáltat, Norvégia pedig csak naptári hatással kiigazított adatokat továbbít.

A szezonálisan kiigazított adatok nagyobb fokú lefedettsége ellenére a főindexek még mindig a naptári hatással kiigazított adatok évenkénti (Q/Q-4) változásain alapulnak, amelyek kisebb volatilitást mutatnak. Ugyanakkor minden adat, beleértve a szezonálisan kiigazított adatokra

---

9 Lásd az *lc_lci_lev* adatsort az Eurostat adatterjesztési adatbázisban (https://ec.europa.eu/eurostat/data/database, angolul, franciául és németül hozzáférhető).

10 Az 1216/2003/EK rendelet értelmében Dánia, Németország, Franciaország és Svédország nem köteles szezonális kiigazítás nélküli adatokat szolgáltatni. Németország és Franciaország mindenesetre rendelkezésre bocsátja őket.

11 A 450/2003/EK rendelet Liechtenstein tekintetében nem alkalmazandó.

vonatkozó becsléseket, elérhető az Eurostat adatbázisának megfelelő oldalán[12]. Valamennyi ország lefedte a NACE összes nemzetgazdasági ágát, figyelembe véve a fenti eltéréseket.

b) Súlyok

A munkaerőköltség-indexről szóló rendelet értelmében a tagállamoknak és más EGT-országoknak minden évben továbbítaniuk kell az egyes NACE nemzetgazdasági ágak bérköltségeire és nem bérjellegű összetevőire vonatkozó éves munkaerőköltségeket (a továbbiakban: súlyok). Fontos naprakészen tartani ezeket az adatokat, mivel befolyásolják a NACE-aggregátumok Eurostat általi kiszámítását, valamint a teljes összegeknek a bérköltségekből és a nem bérjellegű összetevőkből való levezetését.

2022. június 30-ig valamennyi tagállam és más EGT-ország továbbította a 2020-as referenciaévre vonatkozó súlyokat. Csehország, Horvátország, Írország és Hollandia kivételével a 2021-es referenciaévre vonatkozó súlyok is rendelkezésre álltak.

c) A minőségről szóló beszámolók

Horvátország kivételével minden tagállam nyújtott be minőségről szóló nemzeti beszámolót a 2020. referenciaévre vonatkozóan. Ezeket a jelentéseket az Eurostat ellenőrizte, és a megfelelő honlapján közzétette[13].

3.2. Időbeli pontosság

A munkaerőköltség-indexről szóló rendelet értelmében a tagállamoknak és más EGT-országoknak a referencia-negyedévtől számított 70 napon belül kell benyújtaniuk a munkaerőköltség-indexeket.

Az előző jelentés óta az alábbi 9 ország mulasztotta el az adatok továbbítására vonatkozó határidőt:

- Hollandia (a 2021 első negyedévére vonatkozó adatok a határidő után 1 naptári nappal érkeztek be),
- Írország (a 2021 első és 2022 első negyedévére vonatkozó adatok a határidő után 4 naptári nappal érkeztek be),
- Hollandia (a 2021 második és 2022 első negyedévére vonatkozó adatok a határidő után 1 naptári nappal érkeztek be),
- Magyarország (a 2021 második negyedévére vonatkozó adatok a határidő után 1 naptári nappal érkeztek be),

12 https://ec.europa.eu/eurostat/data/database

13 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/lci_esqrs.htm (csak angolul hozzáférhető).

- Franciaország (a 2021 második és harmadik negyedévére vonatkozó adatok a határidő után 1 naptári nappal, a 2021 negyedik negyedévére vonatkozó adatok pedig a határidő után 3 naptári nappal érkeztek be),
- Finnország (a 2021 harmadik negyedévére vonatkozó adatok a határidő után 1 naptári nappal érkeztek be),
- Lettország (a 2021 második negyedévére vonatkozó adatok a határidő után 2 naptári nappal érkeztek be),
- Horvátország (a 2021 második negyedévére vonatkozó adatok a határidő után 2 naptári nappal érkeztek be), valamint
- Görögország (a 2021 harmadik negyedévére vonatkozó adatok a határidő után 4 naptári nappal, a 2021 negyedik negyedévére vonatkozó adatok pedig a határidő után 3 naptári nappal érkeztek be).

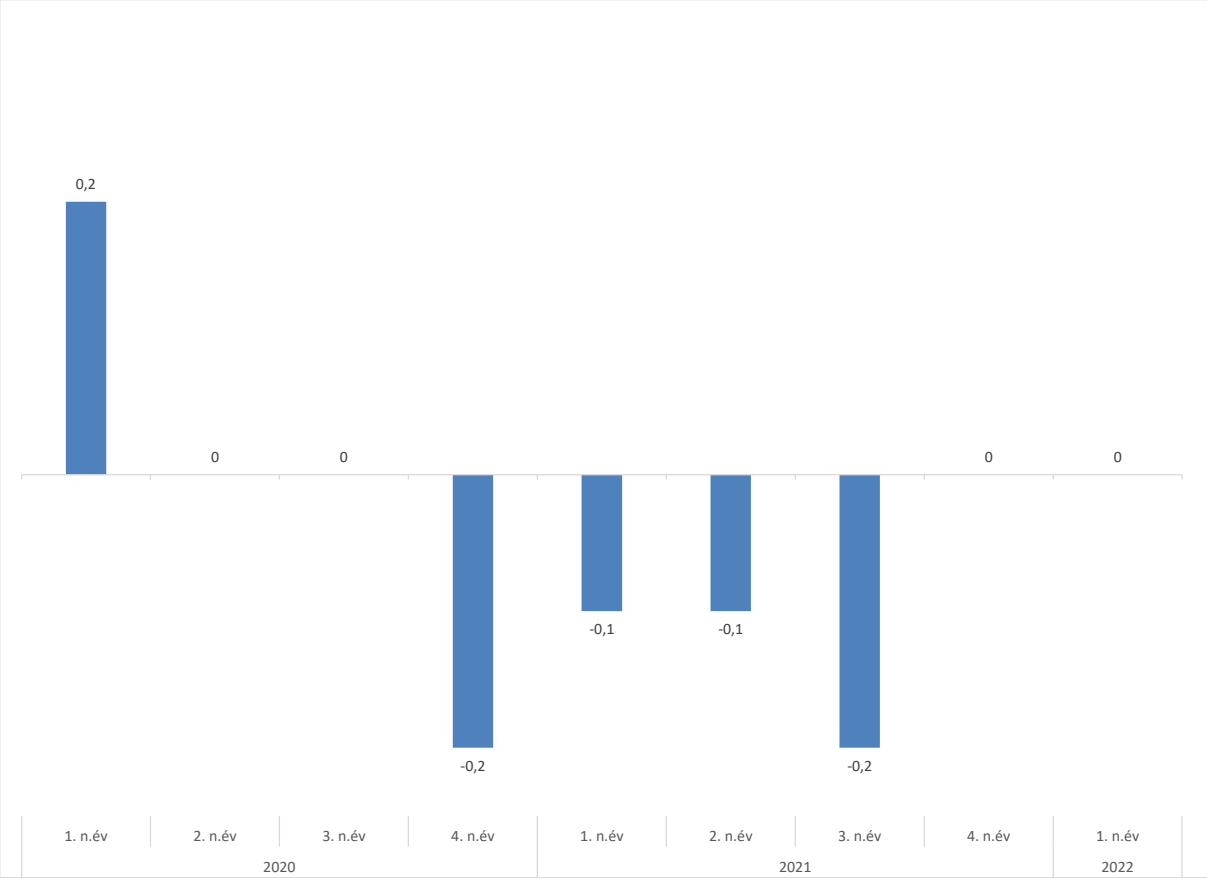
A többi EGT-országot illetően Norvégia időben közölt munkaerőköltségindex-adatokat, ahogy Izland is.

3.3. Pontosság

A munkaerőköltség-index különféle változókból (például munkaerőköltségek és ledolgozott munkaórák) tevődik össze, amelyek több forrásból származhatnak. Ez azt jelenti, hogy módosításokra bármikor sor kerülhet, ezek pedig befolyásolhatják az utolsó negyedévre, a több negyedévre, vagy akár a teljes évekre vonatkozó adatokat. A referenciaévet érintő kiigazítások esetén a teljes adatsort felül kell vizsgálni. Az uniós főindex (éves növekedési ráta) felülvizsgálata soha nem haladta meg a 0,2 százalékpontot (lásd az 1. ábrát). A felülvizsgálatok a Covid19-válságra és a kormányzati támogatási intézkedésekre vezethetők vissza, és többnyire a munkaerőköltség-index nem bérjellegű összetevőit érintették.

1. ábra: Az éves növekedési ráta változásai a munkaerőköltség-indexek első és utolsó kiadása között

(EU-27, a NACE Rev. 2. B–S nemzetgazdasági ágára vonatkozó aggregátumok, összes munkaerőköltség százalékpontban [2020 első negyedévétől 2022 első negyedévéig])

Forrás:

- A végleges adatok esetében: Eurostat adatbázis, lc_lci_r2_q adatsor [változó: „Munkaerőköltség a munkaerőköltség-indexhez (munkavállalói jövedelem plusz adók mínusz támogatások)”].
- Az első becslések esetében: az Eurostat termelési adatbázisa.

Az adatok kinyerésére 2022. június 24-én került sor.

3.4. KOHERENCIA ÉS ÖSSZEHASONLÍTHATÓSÁG

Koherencia a nemzeti számlák adataival

Az egyik továbbra is figyelmet érdemlő terület a munkaerőköltség-indexnek más munkaerőköltség-statisztikákkal és különösen a negyedéves nemzetiszámla-adatokkal való koherenciája.

A minőségről szóló éves beszámolókban a tagállamoknak össze kell hasonlítaniuk a munkaerőköltség-index növekedési rátáját a nemzeti számlákban kimutatott, munkaórára

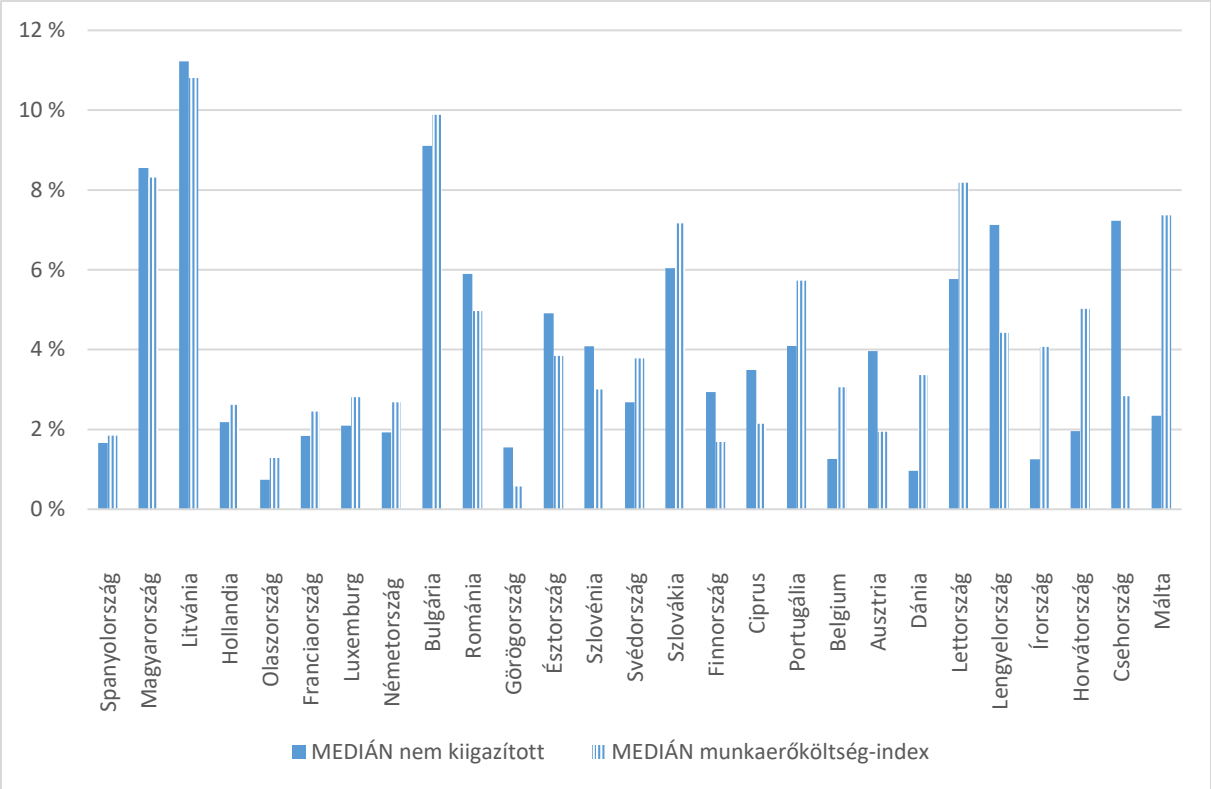
vetített munkavállalói jövedelem (ESA 2010 szerinti[14]) növekedési rátájával. Nem elvárás, hogy az adatsorok tökéletesen megfeleljenek egymásnak: a statisztikai források és eljárások még közel megegyező munkaerőköltség-meghatározások alkalmazása esetén is különbözőek lehetnek. Emellett különös nehézséget okoz a ledolgozott munkaórák számára vonatkozó adatgyűjtés a munkaerőköltség-index és a nemzeti számlák esetében egyaránt. E módszertani eltérések ellenére sok tanulsággal jár a két forrás közötti eltérések mértékének elemzése. Minőségi kérdéseket vethet fel mindkét adatkészlet vonatkozásában, amikor a szintek meghaladnak egy adott relatív küszöbértéket.

Az Eurostat minőségértékelés céljából továbbra is figyelemmel kísérte a NACE Rev. 2. B–S nemzetgazdasági ágára vonatkozó tagállami aggregátumokat. Ezen összehasonlítás alapját a szezonális kiigazítás nélküli munkaerőköltségindex-adatok képezték, kivéve Dánia és Svédország esetében, amelyeknél naptári hatással kiigazított adatok álltak rendelkezésre. A munkaerőköltség-index éves medián növekedési rátáját 8 negyedéven keresztül összevetettük a munkaórára vetített munkavállalói jövedelem éves medián növekedési rátájával, és két százalékpontnál nagyobb eltérés esetén megállapítottuk, hogy további elemzést tesz szükségessé (lásd a 2. ábrát).

2. ábra: A munkaerőköltség-index és a munkaórára vetített munkavállalói jövedelem éves medián növekedési rátájának összehasonlítása

(a NACE Rev. 2. B–S nemzetgazdasági ágára vonatkozó aggregátumok, teljes munkaerőköltség, referencia-időszak: 2020. második negyedév – 2022. első negyedév)*

[14] Az Európai Parlament és a Tanács 549/2013/EU rendelete (2013. május 21.) az Európai Unió-beli nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről (HL L 174., 2013.6.26., 1. o.).

* Dánia és Svédország esetében a szezonális kiigazítás nélküli adatok a jelentés készítésének időpontjában nem álltak rendelkezésre; helyette a naptári hatással kiigazított adatok használatára került sor.

Forrás:

- A nemzeti számlák esetében: Eurostat adatbázis, *namq_10_a10* adatsor [változó: „Munkavállalói jövedelem”] és *namq_10_a10_e* adatsor [változó: „Munkavállalók, a hazai szemlélet szerint, 1 000 ledolgozott munkaóra”].
- A munkaerőköltség-index esetében: Eurostat adatbázis, *lc_lci_r2_q* adatsor [változó: „Munkaerőköltség a munkaerőköltség-indexhez (munkavállalói jövedelem plusz adók mínusz támogatások)”].

Az adatok kinyerésére 2022. június 24-én került sor.

A 2 százalékpontot meghaladó különbséggel rendelkező országok a következők voltak: Málta (5 százalékpont), Csehország (4,4 százalékpont), Horvátország (3,1 százalékpont), Írország (2,8 százalékpont), Lengyelország (2,7 százalékpont), Lettország (2,4 százalékpont), Dánia (2,4 százalékpont) (lásd a 2. ábrát; az országokat az abszolút értékben tapasztalható eltérés szerint rangsoroltuk).

A fenti elemzés eredményeivel kapcsolatosan további intézkedéseket hozunk az érintett tagállamokkal együttesen, különösen a ledolgozott munkaórákra vonatkozóan.

A mediánon kívül az Eurostat a munkaerőköltség-index és a nemzeti számlák adatsoraira vonatkozó éves növekedési ráta szórását is összehasonlította, amely a volatilitást mutatja. A legutóbbi jelentéshez képest mindkét adatsor volatilitása jelentősen nőtt a ledolgozott órák számának jelentős eltérései miatt. Ez különösen igaz a Covid19-válság által leginkább érintett gazdasági tevékenységek, nevezetesen a NACE Rev. 2. I nemzetgazdasági ága („Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás”) és R nemzetgazdasági ága („Művészet, szórakoztatás, szabadidő”) esetében.

Összehasonlíthatóság

Az országok közötti összehasonlíthatóságot a munkaerőköltség-indexről szóló jogszabályokban rögzített közös fogalommeghatározások és módszerek biztosítják. A tagállamok a nemzeti szinten rendelkezésre álló adatforrásokkal tesznek eleget az uniós előírásoknak. Többségük felméréseket végez, vagy felméréseket és közigazgatási adatokat együttesen alkalmaz, két tagállam viszont kizárólag közigazgatási forrásokra támaszkodik.

Az időben összehasonlítható munkaerőköltségindex-adatok közzététele érdekében fontos, hogy korrigálják a naptári és szezonális hatásokat. A főindexeket a naptári hatások figyelembevételével kell kiigazítani, a szezonalitást pedig két egymást követő év azonos negyedévének összehasonlításával kell ellensúlyozni.

Az 1216/2003/EK rendelet 1. cikke értelmében a munkaerőköltség-index adatait szezonálisan nem kiigazított adatok, naptári hatással kiigazított adatok, valamint szezonálisan kiigazított adatok és naptári hatással kiigazított adatok formában kell megadni.

A 450/2003/EK rendelet nem rendelkezik kifejezetten arról, hogy a naptári hatással történő és szezonális kiigazításokat a közvetlen vagy közvetett módszer szerint kell-e elvégezni. Közvetett kiigazítás esetén kizárólag az alapsorozatot igazítják ki, majd ezt használják fel a magasabb szintű aggregátumok összeállításához, a közvetlen kiigazítás esetén pedig minden egyes sorozatot, a magasabb szintű aggregátumokat is beleértve, külön-külön igazítanak ki.

Az Eurostat a munkaerőköltség-index esetében a közvetett módszert ajánlja, hogy elkerülhetők legyenek az összes munkaerőköltség és annak összetevői közötti következetlenségek.

Az Eurostat rendszeresen ellenőrzi a teljes összegek és az összetevők éves növekedési rátája közötti következetlenségeket, és jelentést tesz az érintett országoknak minden olyan következetlenségről, amely (kerekítve) meghaladja a 0,1 százalékpontot. Ezután a munkabérköltségek és a nem bérjellegű összetevők alapján újra ki kell számítani a teljes munkaerőköltség-indexet (közvetett módszer). Ennek az egységes megközelítésnek köszönhetően egyúttal jobban összehasonlíthatók az adatok az országok között.

IV. A COVID19-VÁLSÁG HATÁSA

4.1. A tagállamok körében végzett felmérés

2020 márciusában az Eurostat felmérést indított, hogy az országok beszámolhassanak azokról a főbb problémákról, amelyekkel a munkaerőköltség-indexre vonatkozó adatgyűjtés során szembesültek a világjárvány kezdete óta. Az uniós felmérésben, valamint a 2020 első és második negyedévére vonatkozó metaadatfájlokban leggyakrabban említett probléma az volt, hogy az ideiglenes bezárások és az új munkafeltételek (csökkentett munkaidős foglalkoztatás, távmunka stb.) miatt a megkérdezett vállalkozások alacsonyabb válaszadási arányt mutattak.

4.2. Módszertani iránymutatás és jelentéstétel

Annak biztosítása érdekében, hogy a munkaerőköltség-statisztikákban – különösen a negyedéves munkaerőköltség-indexben – harmonizáltan kerüljön sor a Covid19-intézkedések rögzítésére, az Eurostat 2020 áprilisában iránymutató feljegyzést tett közzé a Covid19-válsághoz kapcsolódó kormányzati intézkedéseknek a munkaerőköltség-statisztikákban való figyelembevételéről[15].

Az uniós kormányok által bevezetett támogatási intézkedések hatálya, intenzitása és időtartama eltért attól függően, hogy a Covid19-világjárvány milyen hatást gyakorolt az egyes nemzetgazdaságokra. Annak érdekében, hogy segítse a felhasználókat a munkaerőköltség-index világjárvány alatti fejleményeinek elemzésében, az Eurostat információkat gyűjtött a munkaerőköltség-statisztikákra hatást gyakorló főbb intézkedésekről. Erre a nemzeti statisztikai hivatalokkal teljes együttműködésben került sor, és az eredményeket felvették az Eurostat adatterjesztési adatbázisában szereplő munkaerőköltség-index metaadataiba[16].

4.3. A munkaerőköltségindex-adatokra gyakorolt hatás

A Covid19-járvány miatt felmerült akadályok ellenére a tagállamoknak sikerült időben benyújtaniuk a 2020 első negyedévére vonatkozó adatokat. 2020 második negyedévében a munkaerőköltség-index bérköltség összetevői éves szinten jelentősen emelkedtek a legtöbb országban. Ennek oka az volt, hogy a ledolgozott órák száma csökkent, miközben a bérek általában változatlanok maradtak. Ezzel szemben a nem bérjellegű összetevő csökkent, ami azt tükrözi, hogy a kormányok magasabb (negatív előjelű) támogatásokat fizettek a vállalatok kompenzálására a bércsökkentések korlátozásáért. Azonban ez nem mindig történt így, mivel egyes uniós kormányok úgy döntöttek, hogy a támogatásokat közvetlenül a munkavállalóknak fizetik ki, így ezek ebben az esetben nem szerepeltek a bérstatisztikákban.

---

15 https://ec.europa.eu/eurostat/documents/10186/10693286/Labour-costs_Guidance_note.pdf

16 Labour cost index (lci) (europa.eu), 15.2. pont.

V. KÖVETKEZTETÉSEK

A tagállami munkaerőköltségindex-adatok és az uniós aggregátumok minősége a Covid19-válság hatása ellenére összességében továbbra is jó volt. Az uniós aggregátumok esetében alacsony volt a felülvizsgálatok száma, ahogyan a válság előtt is. Az Eurostat részletes iránymutató feljegyzést is kiadott annak érdekében, hogy továbbra is biztosítsa az országok közötti összehasonlíthatóságot a referencia-időszakban.

A minőségről szóló tagállami beszámolókat az European Statistical System Metadata Handler (az európai statisztikai rendszer metaadat-kezelője) legújabb verziójával feldolgoztuk, és valamennyi felhasználó számára hozzáférhetővé tettük. Az Eurostat a tagállami szezonális kiigazítási gyakorlatokról és eredményekről szóló átfogó melléklettel egészítette ki őket. A tagállamok továbbá beszámoltak a kormányaik által a Covid19-válság idején a munkaerőköltségek támogatására bevezetett főbb intézkedésekről. Ezeket az információkat hozzáadtuk a minőségre vonatkozó referencia-metaadatokhoz.

Az Eurostat 2017 óta az óránkénti munkaerőköltségekre vonatkozóan éves becsléseket tesz közzé a NACE Rev. 2. nemzetgazdasági ágai szerinti bontásban, a munkaerőköltség-felmérések szerinti szintek és a munkaerőköltség-indexben megfigyelt tendenciák alapján. A *Statistics Explained* című kapcsolódó cikkekre sokan kerestek rá, ami megerősíti, hogy a felhasználók érdeklődnek a téma iránt.

A benyújtott adatokra és az egyéb nemzeti dokumentumokra, így a minőségről szóló beszámolókra támaszkodva a Bizottság továbbra is rendszeresen ellenőrzi majd a követelmények betartását és az adatminőséget.

Az Eurostat a nemzeti statisztikai hivatalokkal szoros együttműködésben elvégezte a vállalkozások munkaerőpiaci statisztikáiról szóló uniós jogszabályok általános felülvizsgálatát is. E felülvizsgálat célja a vállalkozások munkaerőpiaci statisztikáiról szóló valamennyi uniós jogszabály értékelése és korszerűsítése.

A munkaerőköltség-indexet illetően az Eurostat a következő fejlesztéseket tervezi:

- a munkaerőköltség-indexre vonatkozó gyors, becsült adatok gyűjtése a t+45. napon a nagyobb uniós országok esetében, hogy az euróövezeti és az uniós összesítésre vonatkozó adatok körülbelül a t+50. napon közzétehetők legyenek,
- a végleges munkaerőköltségindex-adatok gyűjtése a t+70. nap helyett a t+65. napon, hogy az eredményeket a jelenlegi t+77. nap helyett a t+72. napon belül tegyék közzé, valamint
- pontossági célok bevezetése a munkaerőköltség-index bérköltség összetevőjére vonatkozóan.